

Neuvostoajan provinssiteatterista Viron edustusnäyttämöksi Estonia-teatteri rakentaa tulevaisuutta tiili tiileltä

VELJO MURTOMÄKI

Ilmeisen harva suomalainen oopperanystävä tulee ajatelleeksi, että oman Kansallisoopperamme lipun hinnalla voi tehdä mukavan ostos- ja turistimatkan Tallinnaan ja käydä samalla rahalla vielä Estonia-teatterissa, Viron tärkeimmässä ooppera- ja konserttitalossa.

Estonia-teatterissa voi tunkea itsensä kotoisaksi, sillä se on salinsa puolesta kuin oman Aleksanterin-teatterimme talonpoikaisversio, sisätiloiltaan pienennetty painos Pietarin Mariinski-teatterista.

Vuonna 1913 käyttöön otettu teatteri on suhteellisen pieni: siinä mahtuu vain 690 katsojaa. Akustiikka on hivenen parempi kuin vanhassa Bulevardin teatterissamme. Repertuaariteatteriperiaatteella talo tarjoaa 220–230 esitystä vuodessa.

Estonia-teatteri on ollut muutoksen kourissa, se on joutunut ja opettelemaan pärjäämistä uusissa olosuhteissa.

"Muutos neuvostovallan ajan yhdestä provinssiteatterista nuo-

ren itsenäisen tasavallan edustus-teatteriksi on ollut vaikea", tunnustaa teatterin pääjohtaja Paul Himma.

Nuoret uutena yleisönä

"Etenkin vuodet 1991–92 heti itsenäistymisen jälkeen olivat huonoja. Nyt tilanne on tasapainottunut, ja meillä paljon uutta yleisöä, myös muualta Virossa, sekä ennen kaikkea nuoria, mikä on harvinaista oopperassa."

"Raha- ja ihmisresurssit ovat vähäiset. Parhaat muusikot, laulajat ja tanssijat menevät helposti maailmalle, sillä näillä palkoilla ei voi kilpailla ulkomaisten talojen kanssa", tilittää Himma.

Oopperaa, operettia, musikaaleja ja balettia tarjoavassa talossa on henkilökuntaa lähes 500. Työolosuhteet ovat ahtaat, sillä työpajatin sijaitsevat samassa talossa. Vasta viime vuonna saatiin käyttöön lavan levyinen harjoittelupaikka.

"Talo tarvitsee korjausta. Saimme viime vuonna korjattua konserttisalin sekä noin 60 prosenttia katosta, mutta näyttämön

remontti on vielä kesken. Korjauksiin saatiin raha pääosin valtiolta, mutta lisäksi 'minun tiileni' -kampanja tuotti noin 800 000 kruunua; sadalla kruunulla kuka tahansa saattoi ostaa oman tiilen katolle."

Teatterin budjetista noin 75 prosenttia muodostaa valtionosuuden, 20 prosenttia saadaan pääsylipputuloina ja loput viisi prosenttia on sponsoritukea virolaisilta ja suomalaisilta firmoilta.

Jos talous Himman mukaan saadaankin juoksemaan, ongelman muodostaa joka tapauksessa henkilöresurssien vähyys: vain noin miljoonasta virolaisesta ei helposti löydy riittävästi lahjakkuuksia.

Laulukoulun vaikea tilanne

Pääkapellimestari Paul Mägi on tullut tunnetuksi monista Suomen-vierailuistaan. Hän myöntää virolaisen laulukoulun vaikean tilanteen, kun vanhan polven laulajat ovat jo lopettaneet uransa ja uusia ei ole tullut vielä kylliksi tilalle.

"Teemme sen vuoksi yhteis-

työtä muun muassa suomalaisten, muiden Baltian maiden sekä venäläisten kesken. Meillä oli juuri yhteinen koelaulutilaisuus, josta saamme uusia nimiä käyttööme", kertoo Mägi.

Teatterin pääohjaajan Neeme Kuninkaan mukaan hyvät laulajat ja nuoret lupaukset tiedetään tarkasti, ja produktiot pannaan pystyyn paljolti heidän osaamisensa ympärille.

"Se rajoittaa toki ohjelmiston laadintaa, mutta nyt kun olemme kohta luoneet perusohjelmiston – Carmen ja Don Giovanni ovat vuorossa piakkoin – voimme keskittyä oman oopperataiteemme esittelyyn", selittää Kuningas.

"Historiallisten säveltäjiemme esittämisen lisäksi aiomme tilata uusia oopperoita virolaissäveltäjiltä, ensimmäisen jo vuodeksi 1999", lupaa Kuningas.

Kun muun muassa nimet Sumera, Kangro, Ssask ja Tüür vilahtavat Kuninkaan puheessa, lienee lupa ajatella, että Estonia-teatterilla on kaikki mahdollisuudet kehittyä kiinnostavaksi, myös muiden kuin naapurimaiden katseet kerääväksi nykyoopperan näyttämöksi.

LYHYESTI

Juha Kangas ja Ilo saivat Madetoja-palkinto

Kapellimestari Juha Kangas orkesteri saivat Suomen sävelpalkinnon Tampereella. Palkinto jaettiin Tampere-biennaalin avajaiskohtauksissa.

Madetoja-palkinto myönnettiin Juha Kangasille ja Ilole. Se voidaan antaa esittäville, jotka on merkittävästi tehneet musiikkia.

Soile Isokosken hieno voitto Wienin k

Soile Isokoski on pitänyt palkintonsa kanssa Wienissä menestyksekkään saanut kaupungin päälehtien, kriitikot puhkeamaan kauniin hopeasointi" ja "Kaipuu lämpöä" luvat arvioiden runolliset otsikot.

Der Standardin kriitikon runo lohti suurenmoisella tavalla tulkinnalla rakkautta ja tietoisuutta kaiken kaikkiaan, että Soile Isokoski on Wienin kaunein. Nyt hän valloitti kauniin, solistaan niikkansa ansiosta yleisönsä nautinnon.

Kun kaupunki tuli suomalaisen elon

Komedia, jopa farssi, on valttiin festivaalilla. Torstaista alkaen Kakkosen ja Jukka Virtasen taiteen ennen Uno Turhapuroa ja Vakavampaa ohjelmistoa ovat nelmat. Legendaarinen Mies esiintyy pariinkin kertaan, nautinnon ganssin huipentumia ovat Riina ja Valentin Vaalan kaupunkikortit ja Emmi ja Eino Jurkka) ja

